

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 5/12
01.02.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окр. О.Л, због кривичног дела злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 8/12 од 11.01.2012. године, подигнутом против правноснажних решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године и Вишег суда у Суботици Кв. 49/11 од 17.03.2011. године, у седници већа одржаној 01.02.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 8/12 од 11.01.2012. године као основан, па се УКИДАЈУ правноснажна решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године и Вишег суда у Суботици Кв. 49/11 од 17.03.2011. године и предмет враћа Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање о изјављеној жалби.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Суботици К. 103/03 од 12.12.2007. године, у делу изреке под I, окр.О.Л, на основу члана 355. тачка 3. ЗКП, ослобођен је од оптужбе за кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. и кривично дело проузроковања лажног стечаја из члана 236. став 2. у вези става 1. тачка 1. и 3. КЗ, а истом пресудом, у делу изреке под II, на основу члана 354. став 1. ЗКП, према окр. О.Л. одбијена је оптужба за кривично дело преваре из члана 208. став 1. КЗ, кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 3. КЗ и кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 1. КЗ.

Одлучујући о жалби Окружног јавног тужиоца у Суботици, Врховни суд Србије је пресудом Кж.1 822/08 од 27.08.2008. године укинуо првостепену пресуду у ослобађајућем делу и у том делу предмет вратио првостепеном суду у на поновно суђење.

У поновљеном поступку Окружни суд у Суботици је пресудом К 95/08 од 08.06.2009. године на основу члана 355. тачка 3. ЗКП окр. О.Л. ослободио од оптужбе за кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. КЗ и кривично дело проузроковања лажног стечаја из члана 236. став 2. у вези става 1. тачка 1. и 3. КЗ.

Одлучујући о жалби Окружног јавног тужиоца у Суботици, Апелациони суд у Новом Саду је поводом жалбе а по службеној дужности решењем Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године укинуо првостепену пресуду и предмет вратио Вишем суду у Суботици на поновно суђење.

Након што су списи предмета достављени Вишем суду у Суботици, тај суд је донео решење Кв 49/11 од 17.03.2011. године, којим се огласио стварно ненадлежним за даље поступање у кривичном предмету окр. О.Л, и одредио да се предмет, након правноснажности решења, достави Апелационом суду у Новом Саду као стварно надлежном суду.

Апелациони суд у Новом Саду поднеском Кр 33/11 од 14.06. 2011. године покренуо је поступак за решавање сукоба надлежности између тог суда и Вишег суда у Суботици, а Врховни касациони суд је решењем Кс 54/11 од 17.11.2011. године одбацио предлог Апелационог суда у Новом Саду за решавање сукоба надлежности.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз 8/12 од 11.01.2012. године против решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године, због повреде одредаба кривичног поступка из члана 385. став 2. ЗКП и против решења Вишег суда у Суботици Кв. 49/11 од 17.03.2011. године због повреде одредаба кривичног поступка из члана 37. став 1. ЗКП у вези члана 23. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев, укине решења Апелационог суда у Новом Саду и Вишег суда у Суботици и предмет врати другостепеном суду ради доношења одлуке у смислу члана 385. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је поступио у смислу члана 422. став 2. и 3. ЗКП и одржао седницу већа, у одсуству уредно обавештеног заменика Републичког јавног тужиоца, на којој је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев за заштиту законитости подигнут, па је, по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године повређена одредба члана 385. став 2. ЗКП, а да је решењем Вишег суда у Суботици повређена одредба члана 37. став 1. ЗКП у вези члана 23. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова.

Одредбом члана 385. став 2. ЗКП прописано је да ће другостепени суд, уколико је у истом предмету већ једанпут укинута првостепена пресуда, у седници већа или након одржаног претреса донети одлуку, при чему не може укинути побијану пресуду и упутити предмет првостепеном суду на поновно суђење. Наведена одредба, дакле, прописује процесну забрану двоструког укидања пресуде и враћања првостепеном суду, самим тим и ограничење у поступању другостепеног суда, па је у конкретној процесној ситуацији другостепени суд био дужан да у смислу одредаба члана 377. став 1. до 5. ЗКП, а затим одредаба члана 378. и 379. ЗКП одржи претрес или да у седници већа донесе мериторну одлуку поводом изјављене жалбе. Како другостепени суд то није учинио, већ је првостепену пресуду укинуо, то је решењем Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године, повређен закон - одредба члана 385. став 2. ЗКП, на штету окривљеног, јер он има право на суђење у разумном року и да одлуку донесе законом одређени суд, а то је у овом случају Апелациони суд у Новом Саду.

Доносећи решење, којим је по други пут укинуо првостепену пресуду, Апелациони суд у Новом Саду се погрешно позвао на Закон о изменама и допунама Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ број 72/09 од 03.09.2009.године) и члан 574. прелазних и завршних одредаба ЗКП, с обзиром да се та одредба не односи на измене и допуне Законика о кривичном поступку из 2009. године („Службени гласник РС“ бр. 72/2009), већ су то прелазне и завршне одредбе Законика о кривичном поступку објављеног у „Службеном листу СРЈ“ број 70/2001, па се сходно томе односе на раније одредбе Закона о кривичном поступку, како је то наведено у члану 574. ЗКП.

Виши суд у Суботици, доношењем решења Кв 49/11 од 17.03.2011. године, којим се огласио стварно ненадлежним за поступање у кривичном предмету против окр.О.Л, због кривичних дела злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. КЗ и проузроковање лажног стечаја из члана 236. став 2. у вези става 1. тачка 1. и 3. КЗ, повредио је одредбу члана 23. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, која прописује да виши суд у првом степену суди за кривична дела за која је као главна казна предвиђена казна затвора преко десет година. Виши суд је, дакле, несумњиво стварно надлежан за суђење у првостепеном кривичном поступку за кривично дело из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. КЗ, за које је законом прописана казна затвора од две до дванаест година, па се Виши суд у Суботици није могао, на основу одредбе члана 37. став 1. ЗКП огласити стварно ненадлежним за вођење овог кривичног поступка и предмет уступити Апелационом суду као другостепеном, јер се пред другостепеним судом (члан 377. ЗКП-претрес пред другостепеним судом) не може водити првостепени поступак. Чињеница је да је доношење тог решења претходио пропуст другостепеног суда који је поступио супротно одредби члана 385. став 2. ЗКП, међутим, првостепени суд, у таквој процесној ситуацији за доношење таквог решења није имао основа у закону, већ је имао могућност само да поднесе надлежном тужиоцу иницијативу за подизање захтева за заштиту законитости којим се једино могла испитати законитост одлуке Апелационог суда у Новом Саду.

Због учињених повреда закона било је нужно укинути правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости подигнут, па је Врховни касациони суд, уважењем поднетог захтева укинуо правноснажна решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2390/10 од 15.01.2011. године и Вишег суда у Суботици Кв 49/11 од 17.03.2011. године, с тим да се предмет враћа Апелационом суду у Новом Саду, на поновно одлучивање о жалби изјављене против првостепене пресуде.

Из изнетих разлога, на основу члана 425. став 1. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник

Председник већа

Драгана Вуксановић,с.р.

судија

Бата Цветковић,с.р.